

BETROUWBARE DATA CRUCIAAL

Duurzaamheid steeds vaker beloond

Leden en FrieslandCampina kunnen zich met verschillende duurzaamheidsinitiatieven onderscheiden in de markt. Naast steun en waardering uit de maatschappij leveren goede resultaten steeds vaker ook financiële voordelen op. Duurzaamheid wordt steeds bepalender voor de uiteindelijke melkprijs. Dat vraagt om aantoonbaar betrouwbare data.

“Eigenlijk blinkt elk lid van FrieslandCampina wel ergens in uit als het gaat om duurzaamheid”, aldus Guus van Laarhoven, programmaleider Biodiversiteit bij Coöperatieve zaken. “Er wordt binnen Foqus planet en de KringloopWijzer door veel melkveehouders goed gescoord. Het is een mooie manier om aan te tonen dat je goed bezig bent.”

KringloopWijzer als bron

Gegevens uit de KringloopWijzer worden voor FrieslandCampina steeds belangrijker. De duurzaamheidsprestaties van leden-melkveehouders zijn een waardevol verkoopargument richting de afnemers van zuivelproducten. Bovendien worden gegevens uit de Kringloopwijzer in Foqus planet gebruikt om leden te belonen voor duurzame ontwikkeling.

Ook andere partijen gebruiken data uit de KringloopWijzer als basis voor hun beoordeling of beloning, mits zij daarvoor toestemming hebben van de veehouder doormiddel van een machtiging. Denk aan de overheid

Bovendien vragen leden hier zelf om, ook omdat er geld mee gemoeid is.”

Automatische check

De KringloopWijzer is dus een waardevolle bron voor veel partijen. “Maar het is helaas soms wel een lastig en omvangrijk systeem”, erkent Van Laarhoven. “De regeldruk is hoog en leden moeten al zoveel invullen; een foutje bij de invoer is zo gemaakt en dat kan soms consequenties hebben voor de score.” Om dat te ondervangen wordt nu een proef gedraaid met een model dat automatisch checkt of gegevens die worden ingevoerd in de KringloopWijzer logisch zijn en in verhouding tot elkaar staan (rekenmodel, zie kader). Onwaarschijnlijke data zoals een onrealistisch gehalte van ruw eiwit in graskuil of een onrealistische drogestofopbrengst van grasland worden op die manier gesignaleerd en met leden gedeeld. Dat geeft leden de mogelijkheid een foutje te corrigeren of aan te tonen dat het klopt.

“Wie zijn duurzame ontwikkeling hard kan maken, heeft een voorsprong in de markt”

(zie kader pilot duurzame melkveehouderij Drenthe), klanten (zie kader marktvragen), maatschappelijke organisaties en keurmerken zoals “On the way to Planet Proof”. De Rabobank geeft rentekorting op basis van resultaten in de biodiversiteitsmonitor. Daarvoor worden ook data uit de KringloopWijzer gebruikt.

“Onder andere vanwege de toename van het aantal financiële beloningen dat gebaseerd is op de KringloopWijzer, is het nóg belangrijker dat we goed kunnen aantonen dat onze data betrouwbaar is”, legt van Laarhoven uit. “Het is echt zaak we al deze partijen kunnen laten zien dat we alle gegevens goed geborgd hebben.

“Parallel daaraan kijken we als sector ook kritisch naar andere aspecten van de KringloopWijzer en streven we naar verbetering. Rekenregels kunnen en moeten verder verfijnd worden, zodat ze beter aansluiten bij specifieke bedrijfssituaties. Dit is geen makkelijk proces, want voor elke wijziging willen we er zeker van zijn dat het de KringloopWijzer nauwkeuriger maakt en dat de verbetering wetenschappelijk te onderbouwen is.”

Kansen

Van Laarhoven: “We testen nu met 30 melkveehouders of het rekenmodel dat we hebben ontwikkeld

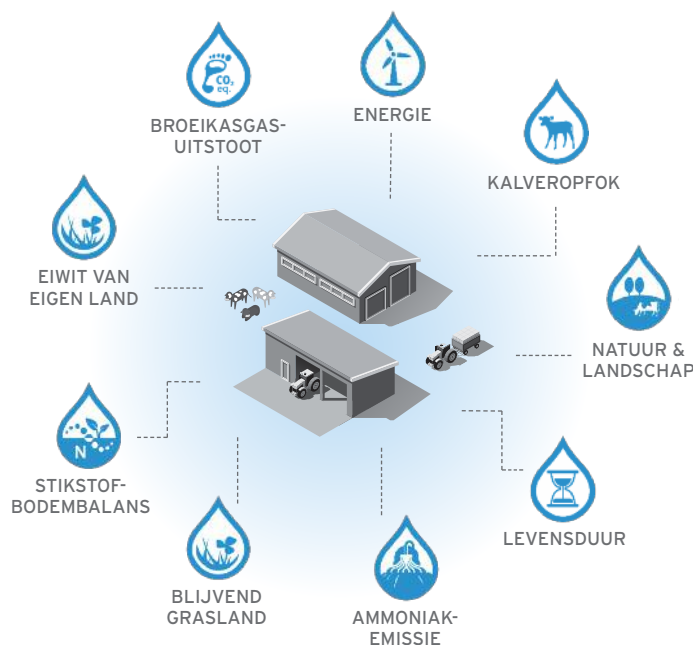
30

MELKVEEBEDRIJVEN

IN PILOT
REKENMODEL
KRINGLOOP-
WIJZER

gebruiksvriendelijk is en of het inderdaad helpt om de data in de KringloopWijzer nog beter te waarborgen. Doel van het systeem is niet om melkveehouders te belasten met nog een controle of leden het idee te geven dat we ze extra op de vingers willen kijken. Het gaat erom dat we samen de data in de KringloopWijzer op een eenvoudige manier beter kunnen waarborgen. Zo kunnen alle betrokken partijen er van op aan dat financiële waardering van duurzaamheidsinitiatieven gebeurt op basis van geborgde, betrouwbare resultaten."

Het hebben van solide data geeft bovendien kansen en mogelijkheden om proactief in te spelen op trends, vragen en behoeften vanuit de markt en de samenleving. Van Laarhoven: "Het helpt FrieslandCampina om haar positie als koploper in duurzaamheid te versterken en uit te bouwen. Wie zijn duurzame ontwikkeling hard kan maken, heeft een voorsprong in de markt."

Jappie Riedstra over regionaal initiatief Stapelvoordeel bij verduurzaming melkveehouderij Drenthe

De provincie Drenthe organiseerde met Duurzame Melkveehouderij Drenthe in 2018 een eerste proef 'duurzaamheidsplannen op maat'. Het doel is om door middel van een gezamenlijke aanpak, waar ook Rabobank en FrieslandCampina aan meedoen, de verduurzaming van de sector te versnellen en inspanningen van melkveehouders belonen. Eén van de vijftig eerste deelnemers is Jappie Riedstra (46) uit Veenhuizen.

"Natuurlijk wil ik best wat aan duurzaamheid doen, ook voor mijn omgeving, maar wat? Waar staan we op dat vlak nu en hoe kan ik gemakkelijk iets bereiken in lijn met onze bedrijfsdoelen? De eisen van en afspraken met de provincie bleken dezelfde als die van de Duurzame Zuivelketen. Dat is mooi en krachtig. Ik zit niet te wachten op weer nieuwe dingen. De trigger om ons bedrijf aan te melden was de beloning. Dat geld wilde ik wel hebben, ja." En die beloning verzilveren lijkt te lukken. Rabobank gaf 0,5 procent rentekorting op het eerste miljoen bij (her)financiering en de provincie maximaal 7.500 euro over drie jaar bij verbeterde scores op biodiversiteit en klimaat. Goede scores op Foqus planet, met voor deze

Jappie Riedstra:
"Focus geeft Resultaat"

pilot de relevante duurzame ontwikkelingstabel, worden al langer beloofd.

Voldoening

"Administratief had ik er nauwelijks omkijken naar", blikt Riedstra terug op de pilot waar een brede bedrijfsscan onderdeel van was. "Wat ik gemakkelijk kan verbeteren, pak ik als eerste op. Focus geeft resultaat en als het dan lukt geeft dat voldoening. Ik heb geen moeite met beloning en beoordeling op basis van data en verbeterde scores. Zolang de gegevens maar zuiver zijn, de criteria niet steeds veranderen en je er zelf op kunt sturen. Anders frustreert het. Ik denk dat duurzaamheid niet weggaat. Als je wilt weten hoe het daarmee zit, dan moet je wat invullen. Daarna kun je voor jouw bedrijf afwegen wat je wanneer en op welke manier wilt en kunt verbeteren. Bovendien kan FrieslandCampina met de data uit de KringloopWijzer onze verduurzaming zichtbaar maken richting de markt, overheid en maatschappelijke organisaties."

Voor Riedstra is het duidelijk: "Met zo'n gezamenlijke aanpak en beloning krijg je de boel wel in beweging", is zijn conclusie. "Verduurzaming in Drenthe heeft trekkracht gekregen." De pilot heeft dit jaar een vervolg gekregen voor nog eens 200 melkveehouders met duurzaamheidsplannen op maat voor de melkveehouderij in Drenthe.

Veenhuizen 400 200 ha

Bouwen en testen van rekenmodel

Het rekenmodel is een model dat over de resultaten van de KringloopWijzer wordt gelegd. Het spoort onwaarschijnlijkheden op en koppelt deze terug aan de melkveehouder.

Een eerste versie van het model is nagenoeg gereed om te testen. Dertig leden-melkvee-houders, representatief qua bedrijfsvoering, worden gevraagd mee te doen aan de pilot. Invoer en uitkomsten worden logisch door-gerekend, zonder dat leden daar iets extra's voor hoeven doen. Als gesignaleerde

afwijkingen worden teruggekoppeld, wordt onderzocht of er een correctie nodig is of dat de uitkomsten toch goed onderbouwd kunnen worden. Op basis van ervaringen in deze pilot, wordt het rekenmodel verbeterd. Vanaf medio mei wordt het model verder verfijnd door alle 2019 KringloopWijzer-data van Nederlandse leden-melkveebedrijven te gebruiken. Naast meer inzicht en zekerheid, geeft geborgde data ook vertrouwen. Zowel leden als Friesland-Campina kunnen desgewenst hiermee naar elkaar, de markt en de samenleving hun bijdrage aan duurzaamheid aantonen en verzilveren.

Marktvragen naar duurzaamheidsdata

FrieslandCampina krijgt honderden vragen per week van afnemers van onze zuivelproducten.

Voorheen waren de vragen uit de markt toegespitst op kwaliteit van het product. Vandaag de dag gaan de vragen veel meer over de manier van produceren en het effect op dieren en de omgeving. Ons antwoord wordt sterker en geeft meer vertrouwen als FrieslandCampina daarbij aantoonbaar onderbouwde data voor duurzame ontwikkeling kan laten zien.

Dit zijn voorbeelden van vragen met betrekking tot duurzaamheid vanuit de markt:

Over klimaat en energie:

- Wat is de CO₂-voetafdruk van product x en hoe werkt FrieslandCampina aan reductie op boerderijniveau?

Over diergezondheid en -welzijn

- Hoe voorkomen melkveehouders onnodige pijn en verwondingen bij de dieren en hoe wordt dit gecontroleerd?
- Hoe voorkomen melkveehouders dat hun koeien ziek worden of aandoeningen krijgen? Werken melkveehouders met een bedrijfsgezondheidsplan en kunnen jullie laten zien dat de diergezondheid verbetert?

Over biodiversiteit en milieu:

- Hoe werkt FrieslandCampina aan een gesloten kringloop en aan verbetering van de biodiversiteit en de grond? Kunnen jullie daar resultaten van laten zien?
- Hoe werken melkveehouders aan het verbeteren van de natuur op hun erf en grond? Kunnen jullie laten zien wat de melkveehouders precies doen aan natuur- en landschapsbeheer?

Over weidegang:

- Hoe stimuleert FrieslandCampina weidegang, hoeveel bedrijven passen weidegang toe en hoe wordt dat geborgd?